



Evaluatie
kwaliteitscriteria 2.3
2024



Status: concept

9 april 2025

Inhoud

1.	Inleiding	4
2.	Hoe beoordeel je de Kwaliteitscriteria 2.3?	5
2.1	Er gelden specifieke deskundigheidsgebieden	6
3.	Waar staat de gemeente Bergeijk in 2024.....	7
3.1	Beoordeling Bergeijk 2024 kritieke massa.....	8
3.2	Beoordeling ODZOB kwaliteitscriteria	10
4	Conclusie.....	11

Bijlagen:

1. Kwaliteitscriteria 2.3
2. Rapportage 0-meting ODZOB Kwaliteitscriteria 2.3

1. Inleiding

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2024 is de Wet VTH integraal overgeheveld naar afdeling 18.3 van de Omgevingswet. Deze afdeling regelt de randvoorwaarden voor gemeenten en provincies om tot een hogere kwaliteit te komen van de uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving binnen het omgevingsrecht. Om tot een hogere kwaliteit te komen van de uitvoering en handhaving binnen het omgevingsrecht zijn landelijke kwaliteitseisen ontwikkeld, de kwaliteitscriteria. Hiermee zijn afspraken gemaakt over de minimale kwaliteit van de uitvoering deze taken. Dit geldt zowel voor de taken die worden uitgevoerd door een regionale uitvoeringsdienst als voor VTH taken die gemeenten, provincies, waterschappen en rijkdiensten in eigen beheer uitvoeren. Onze gemeente voert wettelijke taken uit op het gebied van uitvoering en handhaving binnen het omgevingsrecht.

De Verordening uitvoering en handhaving (omgevingsrecht) gemeente Bergeijk 2024¹ verplicht ons om jaarlijks te evalueren in hoeverre de landelijke kwaliteitscriteria worden nageleefd en de raad hierover te informeren.

De landelijke kwaliteitscriteria zijn op verschillende niveaus beschreven en bevatten criteria voor:

1. kritieke massa (kwaliteit van de medewerkers);
2. procescriteria (sluitende beleidscyclus);
3. competenties (competentieprofielen).

Dit betekent dat de kwaliteitscriteria voor een deel hebben ze betrekking op de organisatie en voor een deel op de medewerkers.

Met de procescriteria wordt bedoeld dat een organisatie een sluitende beleidscyclus moet hebben om de kwaliteit te borgen met een bepaalde minimale inhoudelijke inhoud en dat de taken belegd zijn bij organisaties die continuïteit in de uitvoering kunnen garanderen. Deze beleidscyclus is in Bergeijk sluitend door middel van de Uitvoerings- en Handavingsstrategie, het uitvoeringsprogramma VTH en het jaarlijks monitoren van de doelstellingen en de beleidsevaluatie in het jaarverslag VTH.

In relatie tot de competenties wordt gesteld dat processen pas gaan werken als mensen er vorm aan geven. Daarom zijn competentieprofielen opgesteld voor de nieuwe of meest veranderende rollen onder de Omgevingswet met als doel om samen steeds beter in de geest van de Omgevingswet te kunnen werken. Deze evaluatie richt zich nog niet op de competentieprofielen van medewerkers in de gemeente Bergeijk.

In deze evaluatie is het eerste onderdeel, namelijk de kritieke massa beoordeeld. De kritieke massa vereist dat op medewerkersniveau de taken belegd worden bij medewerkers die voldoende deskundig zijn om deze taken adequaat uit te kunnen voeren. Dit evaluatierapport maakt inzichtelijk of onze gemeentelijke organisatie voldoende capaciteit en kennis (kritieke massa) heeft geborgd om de VTH-taken adequaat uit te kunnen voeren.

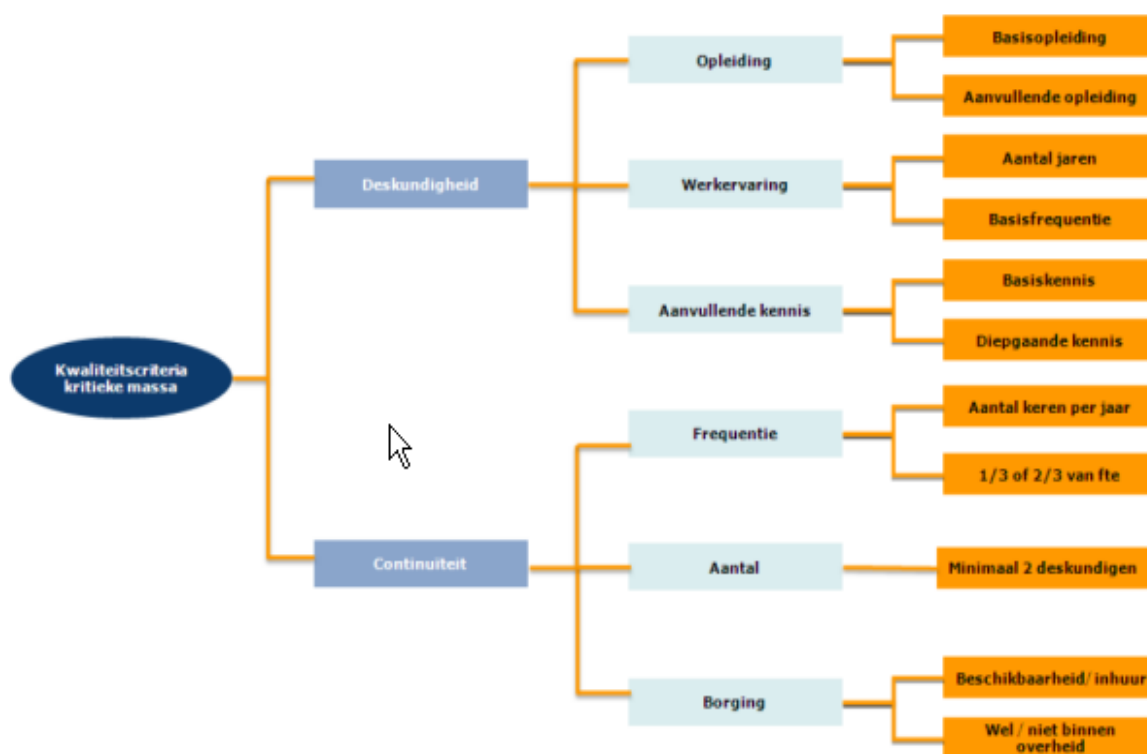
Daarnaast geeft het rapport inzicht in de wijze waarop de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (verder: ODZOB) voldoet aan de landelijke kwaliteitscriteria.

¹ Verordening uitvoering en handhaving (omgevingsrecht) gemeente Bergeijk 2024, <https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR707640>

2. Hoe beoordeel je de Kwaliteitscriteria 2.3?

Voor het jaar 2024 golden de Kwaliteitscriteria 2.3 - deel B van kracht (verder: kwaliteitscriteria). De criteria hebben betrekking op het minimale kwaliteitsniveau dat nodig is om taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (inclusief de hiervoor benodigde activiteiten) goed te kunnen uitvoeren. Met dit minimale kwaliteitsniveau wordt gezorgd voor voldoende vakmanschap in de vorm van opleiding, ervaring, kennis en het onderhouden en het borgen daarvan. Dit wordt ook wel de 'kritieke massa' genoemd.

De reikwijdte van de kwaliteitscriteria verhoudt zich uitsluitend tot taken in het kader van de Omgevingswet. De overige taken op basis van de Algemene plaatselijke verordening (zoals evenementen) en Alcoholwet vallen buiten de eisen die binnen de kwaliteitscriteria gesteld worden. Binnen de kwaliteitscriteria wordt onderscheid gemaakt in 28 verschillende deskundigheidsgebieden, met elk hun eigen criteria. In dit document (zie bijlage 1) zijn de criteria opgenomen die gelden voor de kritieke massa binnen een organisatie. Om de criteria binnen deze deskundigheidsgebieden goed te kunnen begrijpen wordt vaker gebruik gemaakt van het onderstaande model.



Op hoofdlijnen bestaat de kritieke massa uit de onderstaande elementen:

Deskundigheid:

- Opleiding: de minimale basisopleiding en een indicatie van de aard en de omvang van de benodigde aanvullende opleidingen waarmee de kennis is te verkrijgen.
- Werkervaring: het minimale aantal jaren relevante werkervaring die men nodig heeft om de taak zelfstandig uit te kunnen voeren.
- Aanvullende kennis: de minimaal benodigde basiskennis en diepgaande kennis

voor de zelfstandige uitvoering van de taak, in aanvulling op de opleidingen.

Continuïteit:

- Frequentie: de minimale frequentie per jaar waarmee een taak zelfstandig moet worden uitgevoerd om de deskundigheid te behouden.
- Aantal: het minimale aantal medewerkers met de omschreven deskundigheid en frequentie waarover de organisatie moet kunnen beschikken om de noodzakelijke deskundigheid te kunnen borgen.
- Borging: de omgeving waar deze activiteiten uitgevoerd moeten worden (binnen de overheid of uitbesteed) en de mogelijkheden die er zijn om in te huren.

Een organisatie moet voor de meeste deskundigheidsgebieden twee of meer medewerkers in huis te hebben die voldoen aan de gestelde criteria. Daarin wordt het principe 'Comply or Explain' gehanteerd; een organisatie laat zien dat zij twee of meer medewerkers per deskundigheidsgebied in huis hebben (comply) óf de organisatie wijkt daar gemotiveerd van af (explain).

2.1 Er gelden specifieke deskundigheidsgebieden

Binnen het VTH-domein zijn de taken verdeeld onder verschillende overheidsorganen. Zo zijn er generieke basistaken die gemeenten uitvoeren, zoals het verlenen van omgevingsvergunningen op het gebied van bouw als ook het toezicht en handhaving daarvan. Ook voert de gemeente zelf diverse taken uit binnen de specialistische deskundigheden, zoals binnen het juridische deskundigheidsgebied. Sommige taken zijn belegd bij de ODZOB of de Veiligheidsregio Brabant Zuidoost of wordt gebruik gemaakt van externe inhuur.

De verdeling van deskundigheidsgebieden en bijbehorende taken zoals beschreven in de kwaliteitscriteria, is als volgt:

Generieke deskundigheid	
1	Casemanagen
2	Vergunningverlening en ruimtelijke ordening
3	Vergunningverlening milieu (bal + omgevingsplan)
4	Toezicht en handhaving bouwen en ruimtelijke ordening
5	Toezicht en handhaving bouwen en ruimtelijke ordening
6	Toezicht en handhaving bodem
7	Toezicht en handhaving groene wetgeving
Specialistische deskundigheid accent juridisch	
8	Behandelen juridische aspecten vergunningverlening
9	Behandelen juridische aspecten handhaving
10	Behandelen juridische aspecten buitenplanse omgevingsplanactiviteit
11	Ketentoezicht
12	Buitengewone opsporing natuur en milieu fysieke leefomgeving
Specialistische deskundigheid accent bouwen	
13	Bouwfysica
14	Brandveiligheid
15	Constructieve veiligheid
16	(vervallen deels opgegaan in 21)

17	Sloop en asbest
Specialistische deskundigheid accent milieu	
18	Afvalwater (indirecte lozingen)
19	Bodem, bouwstoffen en water
20	Externe veiligheid
21	Geluid & trillingen (milieu en bouw)
22	Groen en ecologie (als onderdeel van de beoordeling van initiatieven)
23	Groen en ecologie (vergunningverlening natuur)
24	Luchtkwaliteit en geur
Specialistische deskundigheid ruimtelijke ordening en duurzaamheid	
25	Stedenbouw en inrichting openbare ruimte
26	Kostenverhaal gebiedsontwikkeling en planeconomie
27	Cultuurhistorie
28	Energiebesparingen en duurzaamheid

3. Waar staat de gemeente Bergeijk in 2024

De kwaliteitscriteria zijn beoordeeld en toegepast op de situatie in Bergeijk in 2024. Ook is gekeken in hoeverre de ODZOB voldoet aan de kwaliteitscriteria. In de tabel hierna is aangegeven in welke mate in Bergeijk wordt voldaan aan deze criteria. Bij de beoordeling op medewerkersniveau is gebleken dat wordt voldaan aan de eisen van deskundigheid op het gebied van opleiding en ervaring.

Voor de invulling en beoordeling is gebruik gemaakt van de volgende drie conclusies:

- KC 2.3 (groen) → Dit betekent dat de gemeente Bergeijk binnen de eigen organisatie voldoet aan de eisen die een deskundigheidsgebied eist (Comply).
- KC 2.3 (geel) → De organisatie voldoet door (aanvullende) de inzet van de ODZOB, de VRBZO of andere externe partners. Bij sommige deskundigheidsgebieden is dat belegd bij externe partners als taak. Bij sommige onderdelen is er deels deskundigheid binnen de eigen organisatie. De behandeling van specifieke zaken gaat echter altijd in combinatie met een externe partner. In deze situatie wordt voldaan aan de criteria met externe inzet omdat de eigen medewerkers onvoldoende frequent bezig zijn met de genoemde deskundigheidsgebieden (Comply met inzet externe partner).
- KC 2.3 Verbeteractie (oranje) → Deze conclusie geeft aan dat het deskundigheidsgebied binnen de organisatie is belegd, maar de organisatie kan hier niet geheel aan voldoen. Er dienen verbeteracties opgesteld te worden. De verbeteracties worden na de tabel toegelicht (Explain).
- In de laatste kolom wordt aangegeven of wordt voldaan aan de vereiste per deskundigheidsgebied in relatie tot de vereiste opleidingen, jaren werkervaring en kennisniveau. Daarin is de eigen organisatie beoordeeld en de externe partners zoals de ODZOB.

Bij bepaalde onderdelen staat een sterretje bij de conclusie. De nadere toelichting op deze onderdelen wordt na de tabel gegeven.

3.1 Beoordeling Bergeijk 2024 kritieke massa

Kwaliteitscriteria 2.3	Gemeente Bergeijk 2024	Conclusie	Minimum kritieke massa Medewerkers	Aanwezig medewerkers in organisatie	Opleiding/ervaring/ kennis
Generieke deskundigheid	1. Casemanagen Eenvoudig en complex	KC 2.3	3/4*	5	
	2. Vergunningverlening en ruimtelijke ordening Eenvoudig en complex	KC 2.3	3/4*	4	
	3. Vergunningverlening milieu (Bal + omgevingsplan) sector klasse I, II en III	KC 2.3 ODZOB	2	1	
	4. Toezicht en handhaving bouwen en ruimtelijke ordening Eenvoudig en complex	KC 2.3 * Verbeteractie	3/4*	3	
	5. Toezicht en handhaving milieu sector klasse I, II en III	KC 2.3 ODZOB	2	1	
	6. Toezicht en handhaving bodem Eenvoudig en complex	KC 2.3 ODZOB	2	1	
	7. Toezicht en handhaving groene wetgeving	KC 2.3 ODBN/SSiB	2		
Specialistische deskundigheid accent juridisch	8. Behandelen juridische aspecten vergunningverlening	KC 2.3	2	7	
	9. Behandelen juridische aspecten handhaving	KC 2.3	2	5	
	10. Behandelen juridische aspecten buitenplanse omgevingsplanactiviteit	KC 2.3	2	7	
	11. Ketentoezicht Voorbereiding en uitvoering	KC 2.3 Kempen interventie team (KIT)	2	5	
	12. Buitengewone opsporing natuur en milieu fysieke leefomgeving	KC 2.3 ODZOB en SSiB	3	1	
Specialistische deskundigheid accent bouwen	13. Bouwfysica Eenvoudig en complex	K.C 2.3* Verbeteractie	2	6	
	14. Brandveiligheid	KC 2.3	2		

		Vrbzo			
	15. Constructieve veiligheid Eenvoudig en complex	KC 2.3 * Verbeteractie	2	1	
	17. Sloop en asbest	KC 2.3 ODZOB	2		
Specialistische deskundigheid accent milieu	18. Afvalwater (indirecte lozingen)	KC 2.3 ODZOB	2	1	
	19. Bodem, bouwstoffen en water	KC 2.3 ODZOB	2	2	
	20. Externe veiligheid	KC 2.3 ODZOB	2	1	
	21. Geluid & trillingen (milieu en bouw)	KC 2.3 ODZOB	2	1	
	22. Groen en ecologie (als onderdeel van de beoordeling van initiatieven)	KC 2.3 ODZOB	2	2	
	23. Groen en ecologie (vergunningverlening natuur)	KC 2.3 ODBN	2	2	
	24. Luchtkwaliteit en geur	KC 2.3 ODZOB	2	1	
Specialistische deskundigheid accent ruimtelijke ordening en duurzaamheid	25. Stedenbouw en inrichting openbare ruimte Eenvoudig en complex	KC 2.3 Extern bureau	2	2	
	26. Kostenverhaal gebiedsontwikkeling en planeconomie	KC 2.3 Extern bureau	2	2	
	27. Cultuurhistorie	KC 2.3 OZDOB	2	2	
	28. Energiebesparingen en duurzaamheid	KC 2.3 ODZOB	2		

Toelichting *

- Bij de generieke deskundigheidsgebieden nummers 1, 2 en 4 staat bij het 'minimum aantal medewerkers kritieke massa' 3 tot 4 medewerkers genoemd. De kwaliteitscriteria eisen 2 medewerkers voor eenvoudige zaken en 2 medewerkers voor complexe zaken. Medewerkers kunnen echter ook zowel eenvoudige als complexe zaken behandelen. De kwaliteitscriteria eisen dat de genoemde 2 medewerkers minimaal 2/3 fte bezig zijn met deze onderdelen, hetgeen neerkomt op een feitelijke inzet van 2,68 fte dus minimaal 3 medewerkers. Om deze reden hebben we in de tabel 3 tot 4 medewerkers aangegeven.

*Toelichting * bij verbeteractie*

- Binnen de deskundigheid nr. 4 'Toezicht en handhaving bouwen en ruimtelijke ordening' hebben we momenteel openstaande vacatureruimte. Gedeeltelijk wordt dat ingevuld door inhuurkrachten. Het aantal vereiste medewerkers is door de inzet van inhuur momenteel voldoende, echter het aantal fte dat zij bezig zijn met de genoemde taken is in de loop van het jaar 2024 verminderd. De verbeteractie is voor 2025 het invullen van de openstaande vacatureruimte voor toezichthouders waardoor ook aan het kennisniveau wordt voldaan. Voor zover dat niet mogelijk is zal gekeken worden naar externe inhuur om het aantal fte dat vereist is vanuit de kwaliteitscriteria te behalen.
- Binnen de deskundigheid nr. 13. 'Bouwfysica eenvoudig en complex' geldt dat het aantal medewerkers binnen de organisatie met de genoemde expertise meer dan genoeg bedraagt. Het zijn immers 6 medewerkers ten opzichte van de vereiste 2 medewerkers. Echter het aantal benodigde fte dat de medewerkers met de taken bezig moeten zijn, wordt niet gehaald. Door het invullen van de vacatureruimte voor toezichthouders kan hieraan worden voldaan omdat de taken gedeeltelijk toezicht op de bouwplaats inhouden. Ook hier geldt dat de verbeteractie voor 2025 is het invullen van de openstaande vacatureruimte voor toezichthouders. Voor zover dat niet mogelijk is zal gekeken worden naar externe inhuur om het aantal fte dat vereist is vanuit de kwaliteitscriteria te behalen.
- Binnen de deskundigheid nr. 15 'Constructieve veiligheid eenvoudig en complex' geldt dat het aantal medewerkers binnen de organisatie met de genoemde expertise genoeg bedraagt door de inzet van ingehuurde toezichthouders. Echter het aantal benodigde fte dat de medewerkers bezig zijn met de taken, wordt niet gehaald. Het aantal zaken dat wordt ingediend en behandeld wordt gemakkelijk binnen de beschikbare fte van de eigen organisatie voldaan. Echter, om aan de eisen van de kwaliteitscriteria te voldoen kunnen wij afspraken maken met de Odzob om eventueel zaken te kunnen overnemen om daarmee te voldoen aan de gestelde eisen. De verbeteractie voor 2025 is om afspraken hierover te maken.

3.2 Beoordeling ODZOB kwaliteitscriteria

In de bijlage is een rapport toegevoegd waaruit blijkt in hoeverre de ODZOB aan de gestelde kwaliteitscriteria voldoet. Uit het rapport blijkt dat:

- De ODZOB laat zien robuust te zijn als het gaat om expertise binnen de kwaliteitscriteria. De organisatie toont aan binnen 20 van de 27 deskundigheidsgebieden genoeg kennis en kunde te hebben (comply). Dit is bovengemiddeld veel, ten opzichte van andere OD's in Nederland;
- Een aantal deskundigheidsgebieden worden belegd bij gemeenten, de Veiligheidsregio of andere omgevingsdiensten. Daarnaast zijn er binnen bepaalde

deskundigheidsgebieden samenwerkingsafspraken gemaakt met andere OD's (7 van 27).

- De deeltaken gericht op Afval, binnen Vergunningverlening milieu en Toezicht milieu, zijn door de Omgevingsdienst nog niet in beeld gebracht. Dit komt naar voren als een verbeteractie.
- De organisatie voldoet aan alle deskundigheidsgebieden door middel van 'comply or explain'.
- In totaal zijn er nu 145 medewerkers onderdeel van het dashboard. Het percentage medewerkers die aantonen voldoende 'deskundig' (groen) te zijn, bedraagt 91%. De 9% die nog niet voldoen aan een deskundigheidsgebied, zijn in ontwikkeling en stellen persoonlijke leerdoelen op om ervaring op te doen.
- De basiscursussen natuurregelgeving, bouwregelgeving, afvalwater, energie en erfgoed komen naar voren als 'gap' in aanvullende opleidingen.

Gelet op deze uitkomsten ontstaat een positief beeld dat de ODZOB voldoende kennis en kunde binnen de organisatie heeft waardoor de gemeente Bergeijk met toepassing van 'Comply' en 'Explain' voldoet aan de kwaliteitscriteria.

4 Conclusie

Uit de nulmeting van de Kwaliteitscriteria 2.3 blijkt dat de gemeente Bergeijk nagenoeg voldoet aan de deskundigheidseisen die vanuit de kwaliteitscriteria worden geëist. De algehele conclusie is dat met gebruik van andere partijen voldoende kennis in huis is om de wettelijke taken met voldoende kwaliteit uit te kunnen voeren op het gebied van vergunningverlening (omgevingsvergunningen), toezicht en handhaving en juridische deskundigheid.

Onze eigen organisatie heeft binnen 8 van de 27 deskundigheidsgebieden voldoende kennis en kunde in huis. Binnen 3 van de 8 onderdelen geldt wel een verbeteractie. Dit is vooral gelegen in de vacatureruimte binnen het cluster Toezicht, Handhaving en Veiligheid die nog niet zijn ingevuld of nadere afspraken die met de ODZOB moeten worden gemaakt. Nadat de vacatureruimte is ingevuld wordt voldaan aan de kwaliteitscriteria.

De overige deskundigheidsgebieden worden (aanvullend) belegd bij de ODZOB, de VRBZO of andere omgevingsdiensten vanuit hun bevoegdheden. Uit het rapport van de ODZOB blijkt dat er binnen bepaalde deskundigheidsgebieden samenwerkingsafspraken gemaakt zijn met andere omgevingsdiensten. Verder wordt gebruik gemaakt van externe adviesbureaus die de vereiste kennis en kunde kunnen bieden. Hierin zoeken vergunningverleners, planologen en andere collega's samenwerking op met de genoemde externe partijen.

In het jaar 2025 zal een nieuwe beoordeling plaatsvinden op basis van de op 1 januari 2025 in werking getreden Kwaliteitscriteria 3.0 voor de uitvoering en handhaving krachtens de Omgevingswet. Deze evaluatie wordt opgenomen in het jaarverslag VTH 2025.